

Elfizetési árak:
 Egész évre 10.— kr.
 Félévre 5.— „
 Negyedévre 2.50 „
 Egy hónapra 1.— „
 Egyetlen szám 4 kr.

Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 téssel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
 házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
 soronként 5 kr-ával
 számítottak.

Husvét ünnepe

Irtá: Csiky Lajos.

„E husvét ünnepeben,
 E husvét ünnepeben
 Örvendjünk keresztyének:
 Szívünk teljességében,
 Szívünk teljességében
 Illik számba vig ének.
 A föltamadott
 Jézus nékünk zálogra adott,
 Hogy bár a föld gyomrába
 Tétetünk,
 Megujul valójába
 Életünk.
 E hittel midőn ünnepeünk,
 Te légy Jézus vélünk.”

Ezen mi kálvinista dieséretünk mel-
 tólag foglalja magában a Husvétnak min-
 den nagy gondolatát, az örömet, a Jézus
 feltámadásában való hitet, saját feltáma-
 dásunkban való bizó reménységünket s az
 Isten-ember imádására vonatkozó keresz-
 tyéni kötelezettségünket.

Feltámadott az Ur!

Ez a diadalmi kiáltás zendül ma át
 a föld kerekégén mindenütt, hol csak
 keresztyének laknak, hol csak a világ
 Megváltójának, Jézus Krisztusnak nevét
 ismerik.

Az Ur feltámadásának hitén épült
 föl az egyetemes keresztyén anyaszent-
 egyház: ez a hit biztosítja annak általá-
 nos elterjedettségét; ez a hit teszi a ke-
 resztyénséget világvallássá.

Mert a földi világ összes vallásai
 között egyedül a keresztyénség van arra
 ivatva, hogy világvallás legyen.

Mohammed a maga egész lényében,
 lelkületében, gondolkozásmódjában arab
 volt s az általa alapított vallásban is sok
 olyan elem van, a mely csak az arabok,
 vagy az ezekkel rokon népfajok lelküle-
 tének, gondolkozásmódjának felel meg.
 Ez az egész földi világ sohasem tudna
 igazhítté mozlímmá átváltozni. Ugyanezt
 lehet mondanunk Bráhmáról és Buddhá-
 ról is, kik annyira a kelet képzelet — és
 hitvilágának az alakjai, hogy bár tanítá-
 saikban sok dolog jó volna az egész em-
 beri fajra nézve, azt meg ismét lehetetlen-
 nek gondoljuk, hogy a föld minden népei
 hű követői lehetnének ezen vallásalapítók-
 nak. S ugyanezt lehet mondanunk a
 Mózes vallásáról is, mely szintén nem
 képes az egyetemesség színvonalára föl-
 emelkedni. Kizárja ennek lehetőségét ezen
 vallás többféle kizárólagos sajátága közül
 például az az egy is, hogy a föld minden
 népének lehetetlen volna az évi nagy
 ünnepeken a jeruzsálemi zsidó templomban
 és a szent városban megjelenni, — már
 pedig a mai zsidó vallás istentiszteletét is
 az ezen szent helyek utáni fájó sóhajtozás,
 buzgó epedezés jellemzi.

De a keresztyénségben mindez más-
 ként áll.

E földnek minden népe bátran le-
 hetne keresztyén. Mert nincs ebben a
 vallásban egyetlen olyan intézmény, pa-

ranesolat, vagy istentiszteleti szokás sem,
 melyet e földnek bármely népe minden
 nehézség nélkül el ne fogadhatna.

Avagy próbáljon bárki is ilyet fel-
 találni és megmutatni a mi vallásunkban.

Elismerjük azonban, hogy a világhoz
 tapadt érdem, azon felfogás előtt, mely
 csak a szemmel látható, a kézzel megfog-
 ható előtt akar meghajolni, mely a val-
 lásból ki akarja zárni a titokteljest, a —
 nem érzékelhető, az isteni akarat s az
 Ur Jézus husvét feltámadásának szent-
 misztériuma megbotránkozás tárgyát ké-
 pezheti.

Amde álljunk meg néhány percze-
 re eanél a kérdésnél. És ha úgy tetszik,
 akár álljunk hát szembe is a mi hitünk
 ezen nagy tételének ellenségeivel.

Hogy a hétnek első reggelén, az
 első keresztyén husvét reggelén Jézus
 koporsója üres volt; hogy testét nem az
 ő ellenségei távolították el abból; hogy
 távolléte az ő tanítványaiban a legmé-
 lyebb esodálkozást keltette, mely közülök
 némelyeknek keblében szomorúsággal és
 tétovázó zavarral vegyült; hogy több bi-
 zonyágtételre s így csak lassanként
 jutottak el arra a teljes meggyőződésre,
 hogy Mesterük valóban feltámadott ha-
 lottaiból; hogy ezen ő hitők valóságáért
 minden időben készek voltak meghalni;
 hogy ezen ő hitők mélységes és teljes
 változást okozott jellemükben, mely közü-
 lők a féltékeny batorra és a gyöngét ellen-
 állhatatlanul erőssé tette; hogy ezen

TÁRCZA.

Tavaszzsal.

Tavaszi ébredését,
 Bokor ujulását
 Serkedő levélnék
 Rügyét, fakadását
 Elmerengve nézem.
 Megmozdul a szívem,
 Megmozdul az ajkam,
 Mintha fáradt szárnyát
 Bontogatná halkán,
 Ébredező lelkem.

A megfeszült húrton,
 Mintha szárnyra kelne,
 Egy rajongó lélek
 Bánata, keserve,
 Űde boldogsága.
 Óh hogy az én szívem,
 A zengő tavaszzsal,
 A virágos réttel,
 A ringó bokorral,
 Miért is áll szóba!

A szellő az illat,
 Mely körül vesz lágyan,
 Ezek a hibásak,

Ezek nyitják ajkam
 Minduntalan dalra.
 Megmozdul a szívem,
 Ha ezeket látom...
 És a délibábot
 Újra üzöm, hajtom,
 Álmodozom újra.

De a mig közöttünk
 Dalol az én lelkem,
 Nem leszek egyedül,
 Nem lesz az én nevem
 Elhagyott árva.
 Oda viszem, oda
 Lelkem minden buját.
 Hol a szívem, ajkam,
 Újra megtanítják
 Feledésre, dalra.

— Ha virág nem nőne,
 A siron mi nyilna?
 Altatgató esőnddel
 Reá mi borulna?
 Sugva ki rogalna!
 Ha szellő nem volna.
 Ki vinné el hozzád,
 En drága halottam,
 Lelkem zokogását
 A dalba lehelve.

Vértessy Ida.

Budapesti levél.

A „Debreczeni Ellenőr” számára irtá:
 Gróf Vay Sándor (D'Artagnan.)

A virágvasárnapi bárka már a szent
 képek sarkába van téve. Elmúlt a szo-
 moru nagypéntek is, a feltámadás reggele
 beköszönt ránk holnap. A husvét bárány,
 sonka, melyek szentelésre várnak, — ott
 vannak már a tálban.

Igen bizony, így van ez a széles,
 napsütötte utcajú falukon országszerte,
 de nem ám ebben az óriási, szürke kö-
 börtönben, amelynek fő- és székváros a
 neve. A piros tojás itt ezukorból meg-
 selyemből való, — nem őszinte és nem
 őszinték a nagy város vigadozásai sem.
 Nem szereti itt egymást senki, nem örül
 itt senki egymás örömének, egymás sze-
 rencsájének. Az erős elnyomja a gyöngét
 és az ünnep esőndjén is keresztül hat a
 kenyérért való dulakodás esunya lármája.
 Beléharsog ez az Alleluja szelid hangza-
 tába és a nagyhét — a husvétból, ennek
 a sok százezer ember legtöbbszörének alig
 jut egyéb, mint a Golgothának egy része.
 A szerencsésebbek azonban itt is kiveszik
 részüket az örömekből. Husvétkor ez ren-
 deszen a kirándulásokból áll és, aki teheti
 hátat fordít a fővárosnak. A közeli kirán-

Husvétra minden szükséges **שלחם fűszer-árut,**
 továbbá kitűnő **uj szilvóriumot** ajánl

DEUTSCH LAJOS előbb
 VARGA LAJOS
 Piacz-utca 38. szám.

egyszerű tanítványok teljesen képtelenek voltak a tudatos csalásra, vagy ha így nem lett volna is, egy csalásnak nem volt volna arra hatalma, hogy legyőzze a hitetlenséget és újjászülje a világ erkölcsiségét: hogy a feltámadás ezen hitén épült föl a hét első napjának ma is fennálló egyetemes megszentelése és a keresztyén egyház magas menyezete: ezek mindenestire olyan tények, melyeket a hitetlenség is, ha őszinte és becsületes akar lenni, ha szinte tétovázva és lassan, de végre is kénytelen beismerni.

És ha beismerte, mi megnyertük vele szemben a mi pőrünket.

De mégsem ismerte be, mert azt mondja az egész feltámadási történet a tanulatlan tanítványok és tanítványnők exaltált lelkének visiója volt.

Mihelyt valaki megtudja mutatni, hogy egy semmis vision egy olyan évezredekre ható, az egész földi világot átölelő s folyton terjedő nagy hatalom létesülhet, a minő a keresztyénség: azonnal megadjuk magunkat. Ámde tudjuk azt s tudja velünk együtt mindenki, hogy a visió teremtett alkotások, mint a köd elenyésznek a világosság erejének feltámadására.

A keresztyénség pedig ott a leg-erősebb, s ott emel a külső és külső erősítésére leghatalmasabb bástyákat, a hol a világosság is legintenzivebb.

Avagy nem ezt mutatja-e Németország, Hollandia, Angolország, Skótország és az Északamerikai Egyesült Államok egész szellemi és hitélete?

Bizony, a Jézus feltámadásának hitét nem lehet e világ történetéből ki tagadni.

Méltó tehát a keresztyén világ öröme, ha meghajolhat e napon a megváltó, a halottaiból feltámadott Jézus mennyei trónna előtt. Méltó dolog kérni őt:

„Te légy Jézus velünk!”

Mert Isten vala ő, ki feltámadásával arról szerzett minékünk bizonyosságot, hogy mi sem maradunk örökké a porban.

Feltámadunk mi is!

Feltámadásunk felől hitünk tanít, reménységünk biztat bennünket.

A hitetlenkedő elme ugyan azt mondja erre a mi hitünkre, hogy mikor az ember teste meghal és a sirba letétezik, ebből későbbben újra kisírhatható és a gondtalan zönséges földdel, sőt megtörténhetik az is, hogy elszekerezik porainkat a temetőből, szétszórják a termő mezőkön, hogy termékenyítsék ezeket a buza számára; úgy hogy az emberi test részecskéi a növekvő magban olvadnak fel s mindaddig járnak a körben, míg egy más ember táplálékává nem lesznek. Így egy régebbi ember valamely testrészecskéje az idők folyamán egy más, későbbi ember testrészecskéjévé lesz, Na most már — kérdik a hitetlenség emberei — hogyan lehet a feltámadás alkalmával mindezen testrészecskéke utánnyomozni és összeszedni?

Erre mi azt feleljük, hogy ha szükséges volna, minden atomot után lehetne nyomozni. A Mindenhatóság és Minden tudóság meg tudná azt tenni. Ha szükséges volna az, hogy Isten keressen föl és találjon meg minden külön atomot, mely valaha létezett, ő azonnal képes volna annak mostani helyét megmutatni. A csillagász egy pályájáról eltévelyedett égitest mozgásából képes megmondani egy másik égitest helyét; a nélkül, hogy látná, számításai alapján képes fölfedezni egy égitestet, mely nagyságával elárulja a maga létét előtte. De Isten előtt nincsen sem nagy, sem kicsiny; ő egy eltévelyedett atom után rá tud találni egy másik atomra, rá tud akadni bármely eltévelyedett testrészecskére. Ámde jegyezzük meg azt, hogy erre egyáltalában nincsen semmi szükség, mert az ugyanazonosság meg- tartható ugyanazon atomok vagy test- részecskéik nélkül is. A buzatermészel, vagy az erdő növekedésével igazolhatjuk ezen állításunkat. Az ujonnan termett buzaszemben lehet, hogy csak egy sze-

mernyi, egy picziny részecske van abból a buzaszemből, mely a földbe elvetett; egy földre hullott magból az idők folyamán egy erdő keletkezhetik, — és bár ez az erdő millió és sok milliószor nagyobb mennyiség is, mint az az eredeti mag volt, ez az erdő lényegében épen úgy ugyanazal a maggal, mint a hogy az a buzatermés ugyanaz az elvetett buzaszemmel.

Éppen így állhat a dolog testi feltámadásunkkal is. Lehet, hogy az új testben, melyet viselendek, csak egy milliomod része lesz meg az én régi testemnek, de azért ugyanazon test lehet az, mert nem az anyag ugyanazonosságában áll a tényleges ugyanazonosság.

Politikai életünk tengerén teljes szélesödés uralkodik.

De meg nagy ünnepe van a keresztyén világnak.

Nem volt e szerint talán teljesen helyén kívül való dolog, ha egy politikai lap hasábjain, idő- és alkalomszerűleg a Jézus feltámadása és a mi feltámadásunk hite mellett irtam egy rövid epológiát.

„Ünnepeljünk e hittel!

S e hittel midőn ünnepelünk,

Te légy Jézus velünk!”

A vidék sajtója.

Debreczen, márczius 31.

A vidéki magyar sajtónak sok el- lensege van. Nemesak az emberek bántják, hanem bennitől hatnak működésére a viszonyok is. Azok a sajtóságos viszonyok, melyek megnehezítik az írást és igen sokszor a léjjobb erőkből elvonják a munkakedvet s amely sajtóságos viszonyokat a fővárosi újságírók nem ismerik, vagy ha ismerik is — mert hisz ők is jobbara a vidékről kerültek fel — ott a főváros zajában és annak kedvezőbb viszonyai közt szívesen elfeledik.

Nehéz dolog vidéken újságot írni. Ha érdekes dolgokat írunk, azt mondják, hogy hajhászszuk a szenzációt. Ha komoly dolgokról írunk lapunkban, akkor felhangzik a panasz, nem akarunk mi az

dulások: Buda, Kőbánya, Szent-Lőrincz, Rákos-Palota — egykor mind annyira kedveltek — ma legfeljebb kicsinyítő mosolylyal említetnek a Globtoder által. Szerény, egyszerű örömeiben kedvét lelő polgár rándul ki oda csak jó komájához, aki tyukkal, kalácsal várja és míg ők szidják a rossz világot, az asszonyaik elévelődnek a gonosz eselédek meg a kietlen drágaság előtt. Jourokra járó, világban jártas-költés nem adják alább, mint Abbázia. Ha lehet, lerándulnak Lussin-Piccolóba, Velenczébe is, most pedig temérdeken vették utjokat Rómának, a hol a hírlapírók kongresszusa kelt nagy érdeklődést.

A felső körökben különben nagy szomorúságot okozott Zólyom megye főispánjának, Radvánszky János bárónak a vélelen halála. Radvánszky gyermekeitől kapta meg a kanyarót s rövid néhány napig tartó betegség után mult ki Fia volt Radvánszky Antalnak, aki már mint ifju nagy szerepet játszott Zólyom vármegyében. Érdekes róla megemlíteni, hogy a titokzatos halállal kimult Beniczky Lajosnak volt intim barátja s hogy vele együtt igyekezett leginkább a besztercebányai társasélet elevenítésén. Még műkedvelő előadást is rendeztek és egy alkalommal Radvánszky Antal játszott Schiller „Armány és Szerelem” című darabjában Ferdinánd szerepét.

Radvánszky János báró halála különösen a protestáns arisztokrátiát borítja gyászba, köztük Tisza Kálmán családját is, a kinek leánya tudvalevőleg báró Radvánszky Béla felesége. A madridi társaságban már vigabb dolgokról folyik a beszéd. Azt rebesgetik ugyanis ottani szalonokban, hogy Mária Krisztina regens királyné férjhez készül menni s a regensséget leányára, Mária Mercedes infánsnőre ruházza át. A fiatal hercegnő 1880-ban született és elsőszülött leánya a spanyol királynénak. A pápi párt azonban inkább Mária-Izabella infánsnőt szeretné látni a királynő utódául, a ki nővére XII. Alfonsnak és Bourbon Galtán özvegye. Oriási érdeklődés mellett tartották meg Nizzában a szegény Koburg Luiza hercegnő ruháinak árverését is ezen a héten. A napsütötte tengerparton kezdődött ugyanis a szőke hercegnő regéye Mattasich főhadnagygyal s bámulatos volt, hogy kapkodták szét mesés áron a temérdek lenge esipkét és lenge fátyolt — a mely éppen olyan lengeteg mint maga az asszony szerelme A mi mondenirejainkat pedig az az érdekes legyező kiállítás érdekli, a mi az Országos kaszinóban látható mostanában. Különösen érdekes a Boleyn Anna, angol királyné, Pompadour marquise és Dubarry grófné legyezői. A Pompadour legyezője valóságos remeke az akkori művészetnek.

Az a jelenet van rajta megörökítve, mikor az udvarhölgyek tánczain mulató Pompadourt fésülködés közben lepi meg XV. Lajos király. A bájos marquise fejére a komorna rizsport hint és Pompadour tükörben nézi magát. XV. Lajos a háta mögé kerül a szép nőnek, befogja szeméit, és kérdezi: „Ki vagyok?” „Én legdicsebb királyom” felelte Pompadour, a kinek nem volt nehéz kitalálni, ki mert vele így tréfálni. A felső tizezer urai többnyire vadásznak most. A megkészt tavasz csak a napokban hozta meg a szalonka huzást, és Slavoniában gróf Mailáth Lajosnál vadászat a korona örököse, Ferencz-Ferdinánd főhercege. Annyira szűkkörű ez a vadászat, hogy a magas vendégen és házi gazdáján kívül csak az uradalom néhány alkalmazottja vesz benne részt.

A szalonokban sokat beszélnek most erről — és különféleképen magyarázzák a dolgot. Színházainkban a nagy héten két napon át nem volt előadás, a várszínház pedig, melyet II. József uralkodása alatt a karmeliták házából alakítottak át theatrummá, örökre becsukta kapuit és nemsokára nekiáraszkodik rozoga falának a boxtó eskákány. Nagy művész mult van az igénytelen külsejű színház mögött és valamikor a magyar színészet uttörője, Deryné, az első magyar opera énekesné, Kántorné a nagy tragika,

ujságból tanulni, hanem azért járattuk, hogy az szórakoztasson bennünket.

A közönség mindenről szeret olvasni a lapokban, de felette érzékeny, ha eset leg róla, vagy az ő dolgairól van azokban szó. Szeret másokról élezes históriákat olvasni, de jaj neked ha róla mersz írni. Egyik-másik olvasó névtelen cikke-lyeket is küld hozzánk, melyben egyik-másik embertársát lehurrogja és azt kívánja, hogy a szerkesztő álljon helyt azokért.

Ha nem teszed ki cikkét, mely hemzseg a helyes írási hibáktól és nincs az egész elaboratumban egy szemernyi logika, egy esipetnyi új dolog sem, meg haragszik és visszaküldi a lapot. Még olyanra is akadunk, aki pusztán azért mondott le lapunkról, mert az adakozók közül véletlenül kimaradt husz krajczáros jótékony adományával.

Ha bajba kerül egyik másik, rohan a szerkesztőségbe és ott olyan alázatosan kéri, hogy a legkeményebb vezérezikely-írő szíve is meglágyul. Ilyenkor magas-tos nézeteket hallunk a sajtóról, dicsérik mint nagy hatalmat, mely az emberiség igazi jóltevője. Dicsérnek bennünket s néhány nap múlva fájón tapasztaljuk, hogy éppen azok, akiket megmentettünk sok kellemetlenségtől, levágják a sajtót és ítéletet mondanak azok felett, kik minden tekintetben megállják helyüket.

A lapoknak, különösen a vidéki lapoknak egyik főkötelességük, hogy mindenről tájékoztassák olvasóikat. Ezen munka közben lehetetlen dolog mindig és mindenkit dicsérni. Lehetetlen rá nem mutatni a hibákra, kinövésekre, társadalmi félszűzségekre is sokszor éppen az igazság kiderítése céljából egyenes kötelessége a hírlapírónak leleplezni a bűnt, kiírni tollával a gyomot, mely amugy is nagyon felverte a közélet földjét.

A vidéki sajtó szűk anyagi viszonyok között él. A hírlapírók csekélyke fizetést huznak azért a munkáért, amit elvégeznek.

Egy-egy lapnál kevesen vannak és ugyancsak dolgozniok kell, hogy a közönségnek napról napra legyen olvasni valója.

Nemesak fel kell dolgozniok az anyagot, hanem össze is kell azt nekik előbb szedni, majd rendezni, kiválogatni a megirandókat s kihagyni mindazt, ami

a vidéki publikum sokszor tiszteletre méltó, sokszor azonban egészen érthetetlen érzékenységét kinosan érinthetné.

Es mi a jutalma mindezekért? Semmi. Jó ha meg nem kövezik. Mikor szükségük van a hírlapíróra, akkor karonfogva sétálnak vele, ha nincs, figyelmükre sem méltatják. Megkritizálják minden sorát, személyeskedésről vádolják, rosszakaratuuak mondják és sokszor olyan dilemuma közé állítják, hogy vagy elnyomja az igazságnak lelkében feltörő szótát, vagy odaáll a fegyver elé, hogy meghaljon, vagy nyomorékká legyen.

Hogy megérdemelte e a pusztulást, vagy hogy ki fogja eltartani családját, vagy mit tesz, ha nyomorékká lesz, ezzel az olvasó közönség édes keveset törődik.

Az elmondott és a vidék hírlapírást megkötő, vagy megnehéztető viszonyokról nem akarunk tudni fővárosi kollégáink. Legalább erre enged következtetni fővárosi lapársaink legutóbbi magatartása a *Teleky pályázat* ügyében. Kicsinylő hangon beszélnek a vidéki sajtóról és elmesélik, mert igazán csak meseszám-ba mehet, hogy a Teleky díj nagytehetségű nyertesének *Zivuska Jenőnek* darabját a debreczeni lapok mind *levágták*,

Ezen állítás merő tévedés. Egyetlenegy debreczeni lap se vágta le, legkevésbé a *Debreczeni Ellenőr*, melynek kritikája nagyon sok tekintetben egyező a magyar tudományos Akadémia bírálataival. Eppen azért csodálkozunk *Vidor Dezsőn*, ki egy fővárosi ujságban ugyancsak kicsinylőleg emlékezik meg arról a debreczeni sajtóról, mely őt, mint debreczeni színezt, mindig emelte, dicsérte, és pártfogolta. De nemesak a mi lapunk, hanem egyik debreczeni lapársunk *se vágta le a Zivuska Jenő darabját*, csak jogos kritikát írt arról, egyik talán kevesebb dicsérettel, mint a másik, de a legjobb akarral, minden mellétekintet nélkül.

A bírálát egyik kimagasló joga a sajtónak s mindaddig, míg az a hírlapíró, aki kritikát mond egyesek felett, nem ragadtatja el magát a szenvedélytől, mindaddig, míg nem válik igazságtalanná, mindaddig, míg jelleme tiszta, jogos téren áll. Erről leszoríthatja őt az erőszak, írását meggátolhatják azok, kik nehezen

szívelik az igazságot, de ez a joga hírlapírónak sértetlen marad mindenben.^a

Már pedig a debreczeni sajtó ez idő-szerinti tagjai minden tekintetben meg-ütik azt a mértéket, melyet alkalmazni szoktunk *emberekre és ujságírókra* egyaránt. Javarészüik ifju ember, de van tudásuk és akaratuk igazat írni. *S ha mégis itt-ott talán élesebbek, ne feledjük, hogy egy hosszú élet tapasztalása kell ahhoz, hogy mit írjon és mit ne írjon meg a jóakaratu ujságíró.* Büszkén mondhatjuk, hogy megállunk a nagyközönség *ítélő-széke* előtt, mert testületünk egyik tagjának nevéhez sem férközhetik árnyék. Bohém fiuk, de becsületesek. Szeretnek mulatni, de nem a közönség zsebéből esalják ki a pénzt, hanem munkájukkal keresik. Tiszta nézetük van a becsületről és tudják azt, hogy mivel tartoznak a nagyközönségnek s annak a testületnek, melynek tagjai.

A mult hibáit helyrehoztuk, holott nem mi követtük el azokat. Ugy gondoltuk, hogy ezzel tartozunk önmagunknak, *testületünknek*. Együttérzünk s mivel tudjuk, hogy közülünk egyik sem fog megfelekedni magáról *szolidaritást* vállalunk egymásért. Akinek így se tetszünk... azzal nem törődünk.

Konez Ákos.

A debreczeni társas élet.

Debreczen, márczius 31.

Minden városnak meg van a maga sajátos társadalmi élete. Az országban — határozottan mondhatjuk — leg-sajátosabb társadalmi élete van Debreczennek, ennek a tőzsgyökeres magyar városnak. A ki mélyebben nem figyeli meg és felületesen szemléli, felületesen, elhamarkodva mond felette ítéletet, mert hiszen nincsen könnyebb a szónál. — pedig vigyázni kellene az ítélettel, nehogy elhamarkodva a könnyen kiejtett szó — mely ha ily esetben felületes, nemesak a lehaság és üresség, de a rosszhiszeműség színezetével is bírhat.

Azt mondják, a debreczeni társaság begombolkozó zárközött s nehezen nyit ajtót az idegeneknek.

Bevallom, ez így van, nem is tagadjuk mi ezt debreczeniek.

Az idegen csak eleinte véli, hogy itt elfogultsággal viseltetnek iránta. De amint meggyőződik arról, mily tiszteletreméltó feltételei vannak, hogy itt valaki társadalmilag boldoguljon, a társadalomban helyet foglalhasson, annál értékesebb, annál becsesebb lesz előtte azon kör, a melyet idők multán megszerezhetett magának a debreczeni társadalmi vagy közéletben. Mert idők multán tapasztalhatja, hogy humbug, kapkodás, gyors feltűnés, reklám vagy toladás nem kelt itt tiszteletet s nem azok a tulajdonságok melyekkel megkedveltetheti magát. Sőt ellenkezőleg áll a dolog. Aki positióját tartós, állandó fundamentumon akarja felépíteni, az csakis a legtisztább korrektség eszközével boldogulhat, ellenkező esetben bármint nyájaskodik is, bármilyen fortélyos eszközökkel akar itt tért hódítani, előbb vagy utóbb összetöri az a hagyományos, erős debreczeni közszellem, a melynek józan ítélete mint a kalapácsütés sulyt le az érdemellenre.

— Még Budapestén is könnyebb társaságra szert tenni — mondjuk az elégedetlenek, és talán igazuk is van. A fővárosban beiratkozik valamely klubba, a harmadik estén gondosan kefélt ural elkölt pár üveg Pomerit s a pezsgővel lekötöztetett barátok a további pezsgők reményében hordozzák a gavallért a merre csak nekik szabad bejáratuk van.

Nem így Debreczenben. Itt a pezsgő révén barátokat vagy komoly barátságot nem lehet szerezni.

Lendvay, Megyery, Fánesy és a többi uttörők is játszottak deszkáin. Sajátos-gos, hogy épen most mikor a mult század végén s jelen századunk első tizedeiben is missziót teljesítő színház bezárul, játszottak fővárosunkban a bécsi német színészek. A Raymund színház előkelőbb tagjai jártak itt és meglepő volt, hogy a német nyelven játszó színészek közt mennyi magyar van. Ilyen Szohner Irén is, a ragyogó szépségű, tehetséges, fiatal művésznő, aki mint született budapesti leány — Szohner miniszteri osztálytanácsos leánya — ma is pompásan beszél magyarul. De színházat, hangversenyt, még az agyon tömjénezett Mark Twaint is elfeledtetik a budapesti emberrel a közeledő meetingek, avval kezdi meg a sport évadot, a mit máris tarka plakátok hirdetnek.

Vasárnap délután szólal meg a mászáló csengője először az idén az alagi gyepen — és akkor, legyen bár hó, vihar és egyáltalában nem saisonja a tavaszi kabátnak, hullámszani fog a nép a fehér barrierék előtt. Az első nap versenycire a rákosi díjon kívül hetvenöt lovat neveztek, a rákosi díj pedig 10,000 korona értékben igazi sport esemény számba megy már. Itt mutatják be az új divatot is azok, a kik nem bírják már bevárni a májusi meetinget. Az idén minden keskeny, lapos és a bécsi asszonyok valóságos éhező kurákat

használnak, hogy sok secessinasta, azaz hajszálvékonyaságu természetük legyen. Ennek a divatnak még nagyobb örültsége a hajfestés. És pedig nem csak szalmasárgúra, meg rőtes, angolvizsla színre festik már hajukat a párisi nagyvilági hölgyek, de lilaszínre, biborpirosra, kék és zöldre is. Nem régen egy bécsi elegáns estélyen óriási feltűnést keltett egy teljesen secessionista módon öltözött hölgy, aki kék és sárgán esikozott toilletteje mellé, a haját is esikozott mintában festette meg a két nevezett színben. A mi asszonyaink Budapestén még nem járnak kétszínű hajjal, és talán nem is kétszínűek. A visszatértél különben néhány napra véget vetett az Andrássy-uti sétáknak, a Stefánia ut már szépen megkezdődött corso-jának. Ropog a kályhákban a tűz és megint összeülnek és theáznak a jourozók. Ez a késői tél nagyon kellemetlen; legfeljebb a szénkereskedők meg a doktorok örülnek neki, mert temérdek az influenza, tüdőgyulladás és sok más betegség, a mit a folytonosan változó légmérsék okoz. Remélhetőleg mire e sorok napvilágot látnak, megjön a tavasz ismét. Az igazi ibolyát fakasztó édes tavasz, hogy a főtámadás nagy ünnepén együtt üljük meg Germinalle örökidőktől fogva bájos ünnepnapját.

Ide föltétlenül *egyéni kvalitások* kellenek. És erre nem elég egy átpeztgőzött éjszaka. Hosszabb érintkezés szükséges, a mely után az idegen bizonyára kellemes meglepetéssel tapasztalja, hogy a nemrég ott még oly ridegnek lát debreczeni társaságban magyaros nyiúság és olyan megbízható meleg barátság környezi, melynek hamisságáról soha, de talán önfeláldozásáról rövid időn belül meggyőződést szerezhet.

A debreczeni társaság minőségének épen az a legnagyobb dicsérete, a mivel a léha felületesség megszereti szólni, hogy t. i. *tartózkodó az idegenekkel szemben.*

Ugy van, s e tartózkodásnak köszönhető, hogy a debreczeni társadalomnak századokon át nem akadnak Kriványjai. Bács Nándorai, de olyan polgári karakterekkel dicselkedhetik, akikre mint a magyar polgárok mintaképére minden tekintetben büszkén hivatkozhatik.

A melyik város társadalma fiatalabb vagyis kevesebb megállapodott, minden bizonynyal kritika nélkül veszi kebelébe az új elemet, mivel sem képessége, sem módja nincs ahhoz, hogy rostáljon, tisztítsa társadalomban.

De kinek olyan az egyénisége hogy megüti a debreczeni „*polgár*” mértéket, az szívével, lelkével debreczenivé válik és épp oly büszke lesz az ő debreczeni polgári voltára, mint hajdanában a római polgár, a ki büszkén vágta oda az idegennek, hogy:

— Ego sum civis Romanus!

Lőw Józset.

SZÍNHÁZ.

Jövő hét műsora.

Vasárnap d. u. a Tolonez, este Aranylakodalmom.

Hétfőn, d. u. Lumpáczius, vagy a három jó madár, este: Szép asszony kocsisa.

Kedden, *Környei* Béla új baritonista első fellépteül Ripp-Ripp.

Szerdán, Gyurkovics leányok.

Csütörtökön, *Sárosi* Paula soubrette első fellépteül: a Madarász.

Pénteken, Premiere: Családi örömök.

Szombaton, Családi örömök.

Vasárnap, d. u. Gésák.

Fausztocska. Gaunod hatalmas, örök becsü művének a Fausztinak parodiája a *Fausztocska* került csütörtök este színiére. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozott, mert ebben a darabban bucsuzott el a szintársulat két rokonszenves tagja, *Kapossi* Józsa és *Szentes* János. Különösen Kapossit tüntette ki a közönség; mikor megjelent, valóságos taporkánnal fogadták, a mely perczekig megakasztotta az előadást. A zenekarból egy gyönyörű ezüst koszorut és egy virágkosarat nyújtottak fel a távozó szubrettnak, a ki szépen énekelt és kedvesen játszott. *Szentes* János is bőven kivette a maga részét a tapsból.

A darab különben sületlen voltánál fogva nem tetszett.

A többi szereplők ügyszó méltó buzgalmat fejtettek ki az előadás érdekében.

A színház zsufolásig megtelt.

Gyászrovat.

† **Halálozás.** Özv. fái *Fáy* Gyuláné szül. *Kraynik* Karolina folyó hó 31-én este 7 óraker, életének 61-ik évében, rövid szenvedés után, szívszélhűdésben elhunyt. A boldogultat a gróf Dégenfeldtéri 4-ik számú háztól folyó évi ápril hó 2-án d. u. 4½ óraker tartandó róm. kath. egyházi szertartás után, a debreczeni róm. kath. temetőben helyezik örök nyugalomra.

† **Gyászhir.** Rottler Béla törvényszéki bírót, mint lapunk zártakor mély részvétellel értesülünk, megrendítő esapás érte, hitvestársa ugyanis, nehéz szenvedések után elhunyt.

TÁVIRATOK.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Uj udvari titkár.

Budapest, április 1. (Érk. d. e. 11 ó.)

A király Szegedy-Maszák Aladárt, Szegedy-Maszák Hugó hirlapíró fiát, udvari titkárrá nevezte ki.

Hirlapírók államfogházban.

Budapest, április 1. (Érk. d. e. 11 ó.)

Holnap több hirlapíró kezdi meg büntetését a szegedi államfogházban. Ezek közül a debreczeni három év előtti párbajokból kifolyólag *Gallovich* Jenő jelenleg pécsi hirlapíró *egy esztendőre*, *Lőw* József, a „*Debreczeni Ellenőr*” belmunkatársa pedig öt napra vonultak be. Az ujságíró-klubok mindent elkövetnek, hogy *Gallovichot*, ki a hirlapírói kar védelmére fogott kardot, mielőbb kiszabadítsák.

Nagypéntek Bécsben.

Budapest, április 1. (Érk. d. e. 11 ó.)

Bécsben, mint táviratozzák, tegnap délelőtt nagy fénynyel történt meg *Krisztus* sirbatételének szertartása. A fogadalmi templomban a szertartásnál jelen volt a király és a kir. herezegek, udvari állami méltóságok és a tábornoki kar.

A Dreyfus-ügy.

Budapest, április 1. (Érk. d. e. 11 ó.)

A párisi *Figaro* ma kezdi meg a semmitőszék előtt levő *Dreyfus*-féle iratesomó közlését. A ma közölt ügyiratok nagybárá ismeretesek. Uj csak *Walsin* ex-örnagynak néhány levele, melyekben egyes franczia tábornokok durván szidalmaztatnak, továbbá *Zurlindennek* *Cavaignach*hoz intézett levele, melyben azt ajánlja, hogy *Walsinnal* enyhén bánjanak.

NAPI HIREK.

Fohász.

*Itt kongok én hajlékomban,
Elárulva magamban,
Senki sincs, ki vigasztaljon
Borzasztó magányomban.*

*Hol annyi bu és öröm közt
Évtizedeket tölték,
S mégis olykor, igen sokszor
Boldogságot élvezék.*

*Most már elfogult kebellet
Siratom a mult időt,
S nem is várok soha többé
Életemben szebb jövőt.*

*Ma üli a kereszténység
Feltámadás ünnepét,
De rám az Ég angyalai
Nem árasztják örömét!*

*Csak a mult idők emléke
Tartja bennem a lelket,
Ézért áldom én örökké
A mindenható Istent!*

M. K.

— **Ünnepi istentiszteletek.** A husvétünnep alkalmával a helybeli templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek:

Az ev. ref. templomokban.

Husvét első napján, vasárnap: A nagytemplomban *Kiss* Albert lelkész, a kistemplomban *Fehér* Gyula s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban *K. Tóth* Kálmán lelkész, az Ispotály-templomban *Mitrovics* Gyula lelkész, a szegényházban *Bélteky* Lajos s. lelkész.

Husvét másodnapján hétfőn: A nagytemplomban *Bogdán* Lajos senior, a kistemplomban *Bagaméry* Károly esk. felügyelő, a Kossuth-utcai templomban *Biró* János, és az Ispotály templomban *Molnár* Vinceze 4 th.

A róm. kath. templomban.

Husvét vasárnap reggel 6 órától a husvétünnepi tojások és ételek megáldása dr. *Wolafka* Nándor püspök által 6 óraker szent misét mond t. *Hamernyik* Nándor káplán, 7 óraker misézük t. *Mácska* Lajos tanár; 8 óraker misézük t. *Vass* Károly h. igazgató; 9 óraker nagy mise és szent beszéd, végzi dr. *Wolafka* Nándor püspök. 11 óraker misézük t. *Kozits* Gusztáv káplán. 12 óraker misézük t. *Kovács* József káplán. D. u. 3 óraker ünnepélyes vesesernye, tartja dr. *Wolafka* Nándor püspök. 4 óraker a rózsafüzértársulat hónapos ajtatossága, szent beszéd, olvasó és körmenet, tartja dr. *Wolafka* Nándor.

Husvét hétfőn reggel 7 óraker misézük *Mácska* Lajos tanár; 8 óraker *Vass* Károly h. igazgató; 9 óraker nagy mise és szentbeszéd, tartja dr. *Wolafka* Nándor. 11 óraker misézük t. *Kozits* G. káplán. 12 óraker t. *Hamernyik* S. káplán. D. u. 3 óraker ünnepélyes litánia, tartja dr. *Wolafka* Nándor v. püspök.

Az ág. hitv. ev. templomban.

Husvét első napján d. e. 10 óraker prédikál és urvaesorát oszt *Materny* Lajos főesperes. Délután 3 óraker prédikál *Schnidler* Márton segédlelkész.

Husvét második napján délelőtt 10 óraker prédikál *Schnidler* József segédlelkész. Délelőtt 11 óraker egyb. közgyűlés több fontos tárggyal.

Feltámadunk.

Mennyi vigasztalás van e szóban, mennyi balzsam a szenvedések által ütött seb gyógyítására, mennyi remény a későbbes sötét éjszakájában!

Feltámadunk!

Miként a föld megújodik tavasszal s keblét beborítják a virágok, úgy kelünk életre egykoron mi is. Lelkünk egyesül a földbe tett porhüvelylyel s elmegy Isten ragyogó trónja elé az itéletre.

Az igazságosztás nagy napján diadalt arat az elnyomott, az erény megkapja jutalmát s a bűn sujtva lesz az isteni kéz által, egyszóval a feltámadás napja az elnyomott *igazság diadala* lesz.

Hitünk legnagyobb titkát ünnepeljük Husvét ünnepén. — Ezen titok *hitünk* alapja, *reményünk* bázisa, *szeretelünk* forrása. A feltámadt Istenember megnyit sziklasírjánál kezdődik a kereszténység dicső története. Feltámadása istenségének leg-erősebb bizonyítéka; mit tagadhat a hideg szív, az eltévedt eime, de azért milliók édes hite marad mindenha.

Halleluja, Halleluja! Örven-
dezzünk hálás szívvel és ájtatos
érzelmekek között imádjuk az
Isten fiát, ki dicsőséges feltá-
madásával arról győzött meg
minket, hogy mi is *feltámadunk*.

... Igen feltámadunk s szí-
vünk ismét egyesül azok lelké-
vel, kik elszakadtak tőlünk s
akiket zokogó fájdalommal ki-
sérünk nyugvóhelyükre.

Feltámadt Istenember, en-
gedd, hogy e hitünk el ne fogyat-
kozzék, maradjon az kincsünk,
vigasztalásunk mindörökre!

— **Lapunk legközelebbi száma
a husvétii ünnepek miatt kedden
délután jelenik meg. Midőn ezt
olvasóink szives tudomására hoz-
zuk, egyben legboldogabb husvétii
ünnepeket kívánunk.**

— **Husvétii számunk.** Husvétii számunk
gazdag tartalommal jelent meg. A főlapot
nt. Csiky Lajos vezérezkike díszíti, a
tárcza d'Artagnan, a második cikk Deb-
reczeni társasélet Löw József tollából ke-
rült ki. A melléklet tartalma: 1. Janesi
diák, *Szirántól*. 2. Nagyhét, Comertől. 3.
Zivuska Jenő pályanyertes szomorujá-
tékából mutatvány. 4. A szem egész-
ségta. Dr. *Burger* Pétertől. — 5.
Irodalom és művészet. — Lapunkhoz
Husvót címmel szépirodalmi füzetet mel-
lékeltünk, amelynek tartalma a következő:

Halleluja! *Koncz* Ákostól.

Feltámadás. Dr. *Király* Pétertől.

Meg nem hallgatva. *Jabloneczay* Kál-
mántól.

A pipa. *Ujlaki* Antaltól.

Boglyalakók. *Tömörkény* Istvántól.

A fog. *Szini* Pétertől.

— **Mise görög katolikus híveknek.**
Varga László g. kath. esperes plebános
értesíti a g. kath. híveket, hogy számukra
a debreczeni r. kath. templomban április
4-én, délelőtt 10 órakor görög szertartásu
misét szolgáltat. Ugyanakkor egyéb egy-
házi ténykedés, esetleg keresztelés is vé-
geztetik.

— **A népkönyha bezárása.** A debre-
reczeni jótékony nőegylet, Debreczen sz.
kir. város és a nagy közönség áldozat-
készségéből fentartott népkönyhat tegnap
zárták be. Elfogyott a pénz és mivel
újabb adományok nem érkeztek, még a
husvétii ünnepek előtt abba kellett hagyni
a könyörülő szeretet munkáját. A városi
tanácsot *Bészler* Károly és *Hajdu* Gyula
tanácsnokok képviselték. A nőegylet tag-
jai közül ott láttuk *Veressné Szathmáry*
Teréz elnököt, *Szabó* Kálmánné alelnök-
öt, *Bészler* Károlynét, *Koncz* Ákosnét,
Merkó Antalnét, *Vértessy* Istvánnét,
Muraközy Rózát, *Zöld* Mihálynét, *Győr-
fynét*, *Barthánét*, *S. Szabó* József tit-
kárt, *Szűcs* Kálmán pénztárost, *Nánássy*
Lajos vasnagyszerkedőt és *Koncz* Ákos
tb. tanácsnokot, mint a sajtó képviselőjét.
A társaság a melegedő szobában gyült,
hol *S. Szabó* József titkár előbb a sze-
gényekhez beszélt a Krisztusi szeretetről,
és a halálról, mely kell, hogy betöltse a
szegények szívét a könyörülő szeretet lát-
tára. Nagy dicsérettel szolt ezután Deb-
reczen sz. kir. város nagylelkű tanácsáról,
a jótékony nőegyletről és a helyisajtóról,
áldást kérve ezen tényezőkre, melyek
anyagi támogatással és a nagyközönség
könyörülő szeretetének felköltésével a sze-
retet munkáját megkönnyítették. A meg-
ható beszéd alatt úgy a jóltevők, mint a
szegények szemei könnyekkel teltek meg.
Halájukat egy öreg ember tolmácsolta
keresetlen szavakkal, melyet megszakított
a zokogás. — A megható beszédek után

asztalhoz ültek a szegények és hálásan
fogyasztották el a Győrffyné konyhájának
ízletes főzeteit.

— **A V. H. O. Sz. estélye.** Minden
külön felhívás nélkül tisztelettel felkérjük
mindazon hölgyeket, akik aláírási ivatek
kaptak a vidéki hirlapírók szövetsége ja-
vára rendezendő művész-estély dolgá-
nak megbeszélése céljából, szivesked-
jenek az ivatek esetleges kegyes beleegye-
zésükkel *Koncz* Ákos elnök ezimére
visszaküldeni április 4. kedd reggelre.
Együttal minden külön meghívó nélkül
tisztelettel felkérjük az érdeklődő urnőket
és urhölgyeket, hogy estélyünket további
hathatós támogatásban sziveskedjenek ré-
szesíteni s szerdán délután 3 órakor minél
nagyobb számban jelenjenek meg a város-
háza közgyűlésén tartandó hölgyek érte-
kezletén. — Végül fölkérjük mindazon
urnőket, akik megengedik, hogy 6—14
éves koru gyermekeiket a baba kiállításon
szerepeltessük, hogy eziránti szándékukat
Koncz Ákos elnökkel tudassák.

— **A debreczeni nemzeti párt felosz-
lása.** A debreczeni nemzeti párt a napok-
ban tartott választmányi ülése a követ-
kező határozatot hozta:

1. Az országgyűlési nemzeti párt fel-
oszlása folytán a debreczeni nemzeti párt
is feloszlottnak nyilvánítottatik.

2. A választmány nem befolyásolhatja
a párt tagjainak szabad elhatározását,
abban a tekintetben, hogy a nemzeti párt
feloszlása után minő politikai álláspontot
foglaljanak el, de — tekintettel arra,
hogy a szabadelvűpárt programja a
volt nemzeti párt programjával min-
denben megegyez s hogy a szerint
a szabadelvű párt támogatásával a
volt nemzeti párt elveinek megvalósítása
segítettnek elő: a választmány igen kívá-
natosnak tartja, hogy a párt tagjai a sza-
badelvűpárt tagjai közé lépjenek be s
erre a párttagokat fel is hívja.

— **A „Kézügyesítő oktatást fejlesztő
Egyesület“** pénztárába a következő adom-
mányok folytak be: István gőzmalom-
társulattól 25 frt. Alföldi takarékpénztár
5 frt. Takaréék és Hítelintézet 5 frt. Lég
szeszitársulat 10 frt. Debreczeni Első
Takarékpenztár 25 frt. Az egyesület el-
nöksége a nyilvánosság előtt is köszönetet
mond a nevezett intézet nemes czélu
adományaiért.

— **Adakozások az Erzsébet-szobor
alapra.** A kereskedő társulat gyűjtőívén
újabbán adakoztak Erzsébet királynénak
szobrára: *Löfkovics* Arthur 10 koronát,
a keresk. akadémia Erzsébet királyné öz-
töndij alapja javára pedig 50 koronát, öz-
szesen 60 koronát. Hozzáadva ezeket a
már kimutatott összeghez, a társulat gyűj-
tése 2391 kor. 40 fillért tesz.

— **Szökevények.** A margittai esend-
őrség távirat útján kéri a debreczeni
rendőrséget, hogy bizonyos *Szinetár*
Józsefet a feleségével együtt tartóztasson
le. Az említett pár állítólag 500 forintot
kezelt el.

— **A szenvedő emberiség** azon töpreng,
hogy makacs esuz- és köszvényes baját, erős
fejfájását mivel gyógyítsa meg. A fenti bajok
egyetlen biztos kipróbált gyógyszere azon
híres köszvény- és esuz-kenőcs, melyet
Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerházban
Budapestben 1 frtért lehet kapni, s mely
kenőcsnek városunk és vidékünk számos
polgára köszönheti teljes felgyógyulását.

— **A sztrájkoló asztalosok** ma délután
a timár-társulat árucaarnokában ülést tar-
tanak, amelyen a helyzetüket vitatják meg.

— **Öngyilkossági kísérlet.** *P. Lajos*
biztosítási ügynök szomorunak találta
az életet, olyan szomorunak, hogy a
kályha csövére akasztotta magát. A
eseléd észrevette a tettet és segélykiáltá-
sára az elszomorodott embert levágták a
kötélről.

— **Razzia.** A rendőrség éjjel razziat
tartott, mely alkalommal a társadalom
fertőjéből egész sereg olyan züllött alak
került horogra, aki tétlenül éli világát,
terhére ennek a társadalomnak, melyet
amugy is sokfélekép vesznek igénybe.

— **Borhamisítási ügy.** Néhány hét előtt
közfeltűnést keltett a napilapok azon híre,
hogy a biai főszolgabíró *Dietzl* Viktor urat,
mint a budafoki *Dietzl* József bornagykeres-
kedő czég belfagját, borhamisítás miatt rend-
kívül szigorú büntetésre ítélte. Annál fel-
tűnőbb volt ez a hír, mert magából az ítélet-
ből is kitűnt, hogy a meghamisított bor *Klein*
József budafoki borpinezejében találtatott.
Nemrég közölve volt a Pestmegye alispánja
által hozott II-od fokú ítélet, mely *Dietzl*
Viktor urat teljesen fölmentette, mert kitűnt,
hogy *Klein* József védekezése, hogy a hamis-
ított bort a „*Dietzl*“ czégtől vette, teljesen
alaptalan. *Klein* Józsefet ennél fogva pénz-
büntetésre és a költségek megtérítésére ítélte
a főlebbezési hatóság, mely bizonyára köz-
megelégedést fog kelteni a nagy közönség
közében, melyből eddig is a rokonszenynek
számos nyilatkozata jutott a már több mint 40
év óta köztiszteletben főnmálló és a legjobb
hírnévnek örvendő, ártatlanul meghurczolt
bornagykereskedő czéghez.

x **A világ legújabb fényháza.** Csak a szak-
értő képes a kereskedésekben előforduló,
vegyészeti gyártmányokat jól megbírálni,
míg ellenben a nagyközönség, hogy magát
kielégítse, csakis a gyárosok hírnevére van
utalva, teljes meggyőződés végett. Hogy
azonban tökéletes meggyőződést szerezzen
— úgy a n. é. olvasó közönség is — ajánl-
juk a 67 év óta fennálló és minden ország-
ban a legjobb hírnévnek örvendő csász. és
kir. szab. *Fernolend* St. vegyészeti termé-
kek gyárát, s ennek ugynevezett „a világ
legjobb fényháza“ gyártmányát. Ezen fény-
ház a legtisztább és legjobb vegyészeti alkot-
részekből van készítve, és számos kiállításon
a legelső díjakkal lett kitüntetve. Azon külö-
nös előnnyel bír, hogy a lábbelinek szép
sötétfekete fényt ad, a bőrt nem rongálja s
inkább még tartóssá teszi. Különösen jó még
a világos lábbelinek a *Fernolend* féle termé-
szetes bőr-kenőce, ugy szintén fémneműek
tisztítására a *Fernolend*-féle fém tisztító kenőcs.
A vásárlásnál különösen ügyeljünk a St.
Fernolend névre és a törv. védjegyre. Egy
szab. bekenőkefe ára 20 kr., egy folyékony
fényház üveg tégely ára 10 kr.

x **A tavaszi nődivat újdonságaival** már eleve
gondoskodik *Krausz* Henriette, ismert divat-
árusnő, aki most kerekedett Bécs városába,
hogy ott a divat titkait és finomságait el-
lesvén, azokat itthon értékesíthesse. A divatot
a társaság csinálja, mely a nagyvárosban
tavasz kezdetén a löversenyeken jön össze.
Ott és nem a szalonokban, állapítják meg,
hogy milyen toilettek, kalapok, keztyűk és a höl-
gyek más egyéb aprólékos piperecikkei felel-
nek meg a sikk és elegancia követelményeinek.
Krausz Henriette tehát gazdag tapasztalatok-
kal tér vissza Bécsből és kéri a nagyérdemű
hölgység közönséget, hogy megrendeléseit addig
is az ő részére fentartani sziveskedjék.

Előfizetési felhívás.

Az új évnegyed alkalmával felkér-
jük olvasóinkat arra, hogy az előfizetést
megújítani kegyeskedjenek.

Lapunk a régi marad. Huszonhat év
óta küzdünk a liberalizmus zászlója alatt
kítartással abban a meggyőződésben, hogy
csak ez teheti nagygyá és erőssé e vihar-
látott nemzetet.

Az élénk tűzött iránytól nem térünk le egy pillanatra sem. Az idők változtak, új eszmék termettek, a mi álláspontunk azonban nem változott.

A jövőben is arra fogunk törekedni, hogy lapunk hűséges organuma legyen az igazi szabadelvűségnek.

Igyekezünk legjobb meggyőződésünk szerint igazat írni, jól tudva, hogy a sajtó csak akkor számíthat a gondolkodó olvasók elismerésére és pártolására, ha az igazság vezet az utat, mely a közvélemény szolgálatában áll.

Szenzációt nem hajhászunk, ez nem kenyerünk. Érdekesen fogunk ugyan írni, de nem leszünk soha előmozdítói azon irányoknak, mely az újságolvasók lelkét izetlen szenzációkkal akarja meghódítani.

Büszkék vagyunk arra, hogy lapunk kedvelt közönsége azon közönségnek, mely csak a nemes hangot szereti a közéletben és sajtóban egyaránt. Igyekezünk a jövőben is méltók lenni a bizalomra. Ez a bizalom lesz fáradozásunk legszebb jutalma.

Lapunk minden rovatát érdekesen állítjuk egybe. Kiadóhivatalunk nagy áldozatokkal külön szerkesztőséget tart fenn *Budapesten*, hogy olvasóközönségünket, naponként friss érdekes táviratokkal láthassa el.

Nem ígérünk többet, mint a mennyit adhatunk, de a mit ígérünk, azt igazán megadjuk.

Kiadó és laptulajdonos:

A Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Konez Ákos.**

VIDÉK.

Egy öreg 48-as honvéd temetése
Madházon. B. Tóth Gábor volt 1848/49-iki honvéd temetése a mai napon imponáló módon történt meg.

A szabadságharcban sok ütközetben részt vett. B. Tóth Gábor végrendeletében úgy intézkedett, hogy temetését a Debreczenben még életben levő 13 honvédpajtása honvéd ruhában jelenjék meg, és öt utolsó útján kísérje ki oda, a hol nem fáj semmi és nem szenvednek többé.

A végakaratot egyedüli örököse és leánya teljesítette. Az öreg vitéz temetésére a mai napon d. e. 9 óráig vonattal megérkeztek Höfflinger Nándor vezetése alatt Bátor Gábor, Nagy József, Boros József, Géder Pál, Nagy János, Pasti Márton, Repesen Mihály, Szabó Sándor, Babécs Jakab, Győry István, Varga János, Molnár József, Nánási Mihály és Sarkadi Lajos. A vonatnál kocsikkal várták, de az öreg honvédek nem ültek fel, hanem szépen sorakozva Höfflinger Ferdinánd faczér őrmester vezénylete alatt gyalog vonultak be. A bajtársak kik elébök mentek könyezve ölelték meg egymást s még ma is fiatalos lépésben vonultak be, mint ezelőtt 50 évvel.

A temetés délután 3 órakor történt, a templomban városunk intelligenciája, az előjáróság, a testületek igen nagy számmal voltak képviselve; a templom zsúfolásig megtelt. Ez mutatja, hogy a boldogult vitéz mily nagy népszerűségnek örvendett.

A szomorú orgona megzendült és a XC-ik zsoldár élénklése után nt. Szabó Lajos ev. ref. lelkész remek alkalmi imát mondott, — mely a jelenlévőket annyira meghatotta, hogy könyeket esalt ki a szemekből.

Ezután a halottas kocsii mellett két oldalt az öreg honvédek elhelyezkedve, vonult ki a menet a Kósa-temetőbe, hol a sirnál Bátor Gábor igen szép alkalmi beszédet tartott. A fájdalomtól áthatott helybeli honvédek a vidéki bajtársakat a vonatához kikísérték.

Egyről-másról.

Budapest, április 1.

A politika szünet dacára azért estünk mégis élénk szokott lenni a szabadelvűpárt klubja. Tegnap este is számosan voltak ott, eljött gróf Apponyi Albert és mint elvbarátai-val beszélgetett, egyszerre csak fölkiáltott:

— Nándor!

Ez Horánszky Nándornak szólt, de a jelenlevők módfelel clesodálkoztak a fölkiáltáson, mert Horánszky Nándor már hetek óta Lussinpiccoloban üdül. Miért szólítja hát őt Apponyi?

De ezalatt a gróf tárt karokkal már kisietett a szomszéd terembe és ott üdvözölte melegen Horánszkyt, aki csakugyan megjelent.

— Hogy van, hogy te vetted észre először Horánszkyt? — kérdezte egy képviselő Apponyitól.

— Hja, felelt nevetve Apponyi, a nemzeti párt régi összetartásából maradt a béke után is valami: egy kis telepatia.

Később azután elmondta a gróf az igaz okot: Horánszky előre értesítette, hogy pont félnyolczkor a klubban lesz. Ezért figyelt Apponyi minden ajtónyílásra s ezért vette ő észre legelőször Horánszkyt. Hanem egy jó kedvű képviselő folytatta a „telepatikus” tréfát. Amint a játékteremben ültek, egyszerre felugrott, kiáltott:

— Bánffy!

És kisietett ő is a szomszéd terembe. Persze meglepetten néztek utána, de ő visszajött — egyedül.

— Ki akartam próbálni — mondta most nevetve — van-e bennem is telepatikus érzés. De nincs: hiába hívtam Bánffy, nem jött el...

Horánszky és Apponyi ezuttal voltak először együtt a szabadelvű-párt klubjában. (Mikor Apponyi először is megjelent itt, akkor Horánszky már Lussinpiccoloban volt.)

Horánszky persze kérdezősködött, hogy milyen az összhang a klub régi és új tagjai közt. Egy pillanatra rá is ijesztettek egy elterjedt vicczel, melyet ő persze Lussinpiccoloban még nem hallhatott meg.

— Hát vannak még nagy ellentétek a klubban, mondta egy képviselő Horánszkyknak.

— Ugyan! Ijedezett Horánszky.

— És tudod, hogy a legnagyobb ellentétet a klubban kik képviselik? — kérdezte az illető.

— Kik? — kérdi Horánszky aggódva.

— Hát a nagy Apponyi és a kicsike Papp Gézuska!

Két képviselő beszélget a klubban:

— Lakást keresek, szól az egyik. Eddig az anyósommal laktunk együtt, de elvi ellentétek merültek föl s azért a feleségemmel külön lakást veszünk...

— Elvi ellentétek? mondja a másik. No akkor ajánlhatok egy jó lakást. A Múzeumköruton, Brázay házán függ ez a tábla:

Az első emelet balszárnya, mely áll: előszobából, ebédlőből, nagy szalonból, hálószobából, gyermekszobából, cselédszoba, konyha stb. azonnal bérbeadó.

— Ez épen jó volna! kiált fel a lakást kereső.

— De neked különösen, mondja a másik.

— Miért?

— Mert az volt a nemzeti-párt klubja!

— Tyűh, akkor nem megyek oda, mert én nem akarok megint fuzionálni az anyóssal!

— De épen azért kell oda menned!

Mert ha te is olyan jól fogod magad ott érezni, mint a nemzeti-párt, te is csak egy negyedszázad mulva fogsz fuzionálni.

— Jól van, kiveszem a lakást, de csak egy föltétellel: ha kezeskedel róla, hogy a fuzió után az én békém is olyan szent lesz, mint a milyen most a szabadelvű-párt s a volt nemzeti-párt békéje.

Hogy a képviselő vállalta-e el a kezességet? Igazán nem sikerült megtudnom...

Simplicissimus.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaözsde hete.

Budapest, április 1.

Tagadhatatlan a nyitány az egyszer felette érdekes volt. A háusskonzorcium tragi komédiát adott elő, mely a ringre nézve nagyon is tragikus kimene-telű volt és legfeljebb az érdek nélküli szemlélő találta a makináció összeomlá-sát nevetésre méltónak.

Hétfőn a buzaring beadta derekát, minthogy tagjai nem igen mutattak hajlandóságot a felmondott 337,000 méter-mázsza búzát, a már átvett 800,000 mé-termázsához még átvenni és ennek hatá-sa alatt a márciusi buza életének utolsó napján csekély 70 krajczárral csökkent.

Ez a megrázkódtatás végül meg-hozta a várva várt szolid alapot és azóta az üzlet a rendes mederben folyik.

A készáru ma hét első napján 70—80 krajczárral csökkent és habár később a hangulat kellemesebbé vált, az inkább abban nyilvánult, hogy belföldi áru teljes napi áron volt eladható, míg silány külföldi szármárékokat semmi áron sem vásároltak a malmok. Az összforgalom alig 55 ezer métermázsára tehető.

Egyébb gabonaneműekre a márciusi határidő nem volt befolyással. A forgalom csekély, az irányzat változatlan maradt.

Gs. J.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Konez Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Fővárosi szerkesztőségünk:

(szerkesztő: **Kéry Gyula**)

Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.

Telefon: 59—14.

NYILT-TER.

Hölgyek, kik a

legújabb divat

szerint öltöznek, ne mulasszák el mintákat kérni a mi tavaszi és nyári újdonságainkról.

Különlegesség: **Legújabb selyemszövetek, Selyem-Foulard, Rayé és Chiné ruhák és blousokra 60 krtól méterenként.**

Eladunk Osztrák-Magyarországba csak **direkt magánosoknak** és küldünk válogatott selyemszöveteket vám- és portómentesen a házhoz szállítva.

Schweizer és Társa Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Tisztelet annak, akit megillet!

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett, a következőket írják Altonából 1897. évi augusztus 11-iki kelettel:

Immár 70 éves vagyok, és 10 év óta esontizületi rheuma és hámrhoid-csomó miatt szenvedtem, de segítséget nem lelhettem. Csupán az ön **Wilhelm-féle antiarthritis és antirheumatikus vé tisztító-theája** volt képes bajomtól 3 hét alatt teljesen megszabadítani. Ezért önnek és a grófnőnek, kinek nyilatkozatát a lapokban olvastam, legjobb köszönetemet fejezem ki.

Legmélyebb tisztelettel

Ackermann Kristóf, magánzó
Altona Hamburg mellett Reichenstrasse 6.
Kapható minden gyógyszertárban. 9

86-9-5

4347
1899.

Hirdetés.

Debreczen sz. kir. városban s területén az államkinestárt megillető boritaladó és husfogyasztási adó a város által szedetnek be. Ezen adók az **1899. év április hó 4. napjától** kezdve, Széchenyi-utca 3. szám alatt özv. Simon Györgyné házában levő városi hivatalos helyiségben fognak beszédetni. Miről a város lakossága mihez tartás végett értesítetik.

Kelt Debreczenben, 1899. év márczius 30.

313-1-1

A városi Tanács.

Vöröstarka siemmenthal-pinzgauri

fajbika

tenyész ezéla (egy két-három éves) továbbá

Tavaszs-rozs vetésre,

Rózsa-burgonya

vetésre és használatra való (mázsája **2 forint**) — **eladó.**

Biró Pál kertgazdaságában.

Telep és tehenészet a Várad-utcai sorompó mögött.

Lakás: Szent-Anna-u. 38.

Jelentékeny

jövedelemre tehetnek szert azok, kik

részletiveink

elárusításával foglalkozni kívánnak.

Czímünk a kiadóhivatalban megtudható.

Minden gépészeti vas- és érez-öntvények nyers előállítására és kimunkálásra!

A legjobbnak ismert Garwens mintájú

kutszivattyuk

eredeti gyári áron, helyben díjtalan felállítással!

Tökéletes szivattyuk

teljes csövezettel

már **30 frttól**

kezdve!

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatoság
Péterfia végén, a hadházi utcában.

Építési

vastárgyak:

csatornaszemek,

csövek, aknaramák és

fedőlapok, kútesészek,

kerékvetők, istálló-oszlopok,

zabkagylók, széna-rácsok

olcsó gyári áron

házhoz szállítással!

Nagyobb műkovácsmunkák, templom- és sírkertések készítése!

Gazdasági és ipari-gépek szakszerű, jutányos javítása!

NEM PÖRKÖLÜNK TÖBBÉ KÁVÉT ITTHON!

A legújabb időben alapított

Fiumei Kávé-Pörköltő Részvény-társaság

egy nagyszabású telepet rendezett be Fiumében, hogy ott egy világhírű szabadalmazott új módszert, melynek nevezetesebb előnyeit itt rövidesen felsoroljuk, értékesítsen:

„akávének pörköltő rendszerünknek nemcsak minden nemes alkatrésze és tápanyaga egészben csonkítatlan marad, de bebizonyított tény, hogy e nemesítő módszer-nél szaporább, erő-

sebb zamatu, kellemesebb ízű és jobb kávét nyerünk.“

Kiemelendő még, miszerint az idézett előnyök mellett pörkölt kávénk hónapokon át is változatlanul friss marad.

Számtalan elsőrangú vegyész, orvos és tudományos tekintély véleménye és bizonylata megerősíti állításunkat, melynek hiteleségéről egy kóstolópróba vételével minden háziasszony meggyőződést szerethet.

Védjegy. Összes hordó és zsákküldeményeinken fenti védjegy alkalmazva lévén, kérjük okvetlenül annak szives figyelembe való vételét.

Raktáron — folyton friss pörköltés. — minden jobb fűszer- és eszege-üzletben **1 frt 60 krtól 2 frt 80 krig** kilogrammonként.

Tisztaságért teljes szavatosság.

Szabadalmas módszerünk: *Belga, Dán, Francia, Holland, Német, Svéd és Norvég országokban rövid 4 éven át fényesen bevált, felkaroltatott és tért hódított.*

Kapható a következő fűszerkereskedésekben:

Osanak József, Geréby Fülöp, Kontsek Géza, Kun József, Klein Ignác, Lusztig Károly, Parti Ferencz, Rosenthal Dániel és Fiai és Szabó Zsigmond uraknál.

Főeljárásító: Fiumei Hitelbank (részvény-társaság) Fiumében

Főeljárásító: Fiumei Hitelbank (részvény-társaság) Fiumében

